Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U002900

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коблай Світлана Володимирівна

2. Koblaj Svitlana V.

Кваліфікація: к. с.-г. н.

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-05-2019

Спеціальність за освітою: 7.09010101 Агрономія

Місце роботи здобувача: Селекційно-генетичний інститут - національний центр насіннєзнавства та сортовивчення УААН

Код за ЄДРПОУ: 00494628

Місцезнаходження: вул. Овідіопільська дорога,3, м. Одеса, Одеська обл., 65036, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 67.379.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут зрошуваного землеробства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497242

Місцезнаходження: смт. Наддніпрянське, м. Херсон, Херсонська обл., 73483, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Селекційно-генетичний інститут - національний центр насіннєзнавства та сортовивчення УААН

Код за ЄДРПОУ: 00494628

Місцезнаходження: вул. Овідіопільська дорога,3, м. Одеса, Одеська обл., 65036, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Селекційна цінність різних морфотипів гороху для умов півдня України

2. Breeding value of different morfotypes of peas for the conditions in the South of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження – процес формування стійкості до вилягання та продуктивності різних морфотипів. Мета – встановлення практичного значення форм гороху з редукованим листям, невилягаючим стеблом та оптимальною висотою рослин у селекції гороху на підвищення продуктивності та якості насіння адаптованих до умов Південного Степу України при застосуванні однофазного збирання. Методи – фенологічні і польові випробування різних за морфотипом колекційних зразків за урожайністю та стійкістю до вилягання; вимірювально-вагові – для обліку продуктивності, елементів її структури і визначення морфологічних особливостей; селекційні – добір стійких до вилягання сортів і селекційних ліній; статистичний метод – для обробки експериментальних даних. Результати – виділено цінні сортозразки в умовах півдня України, що стабільно відтворюють високий рівень комплексу цінних господарських ознак у різні роки. Установлено різний внесок окремих показників при формуванні продуктивності в цілому, а також

динаміки накопичення сухої речовини у сортозразків листочкового, вусатого та гетерофільного типів. Доведено перевагу ефективності коефіцієнта стійкості до вилягання над методом визначення лінійної щільності стебла, що суттєво полегшить ефективність добору на стійкість до вилягання значної кількості селекційних та колекційних зразків. Доведено, що гетерофільні зразки мають досить високу стійкість до вилягання. На основі оцінок комбінаційної здатності та результатів генетичного аналізу рекомендовано використовувати в гібридизації ряд сортів. Створено і передано до державного сортовипробування п'ять сортів вусатого морфотипу гороху середньорослий – Круїз, як найбільш адаптований до посушливих умов півдня України, а також напівкарликові Дарунок Степу, Пристань, Білий ангел та Бриз, придатні для умов Південного Степу та Лісостепу України, які характеризувалися високою урожайністю, вмістом білка та технологічністю. До Національного центру генетичних ресурсів рослин України передано дві лінії гороху вусатого морфотипу Л 303-04 і Л 6-12 та дві гетерофільного типу «хамелеон» Л 7-12 і Л 8-12, які характеризуються високими показниками урожайності, якості насіння та технологічності. Новизна – вперше в умовах півдня України проведена оцінка комбінаційної здатності різних сортів гороху за окремими кількісними ознаками та продуктивністю, використовуючи метод топкросів. Виявлені особливості накопичення сухої речовини в онтогенезі різних за морфотипом сортів гороху та визначений зв'язок між висотою рослин та масою сухої речовини. Установлено, що такі ознаки як «висота рослин», «кількість продуктивних вузлів», «кількість бобів на рослині», «кількість насінин у бобі», «маса насіння з рослини», «маса тисячі насінин» контролюється адитивними генами, а на «кількість насінин з рослини» впливають у рівній мірі, як адитивні, так і неадитивні гени. Виділені колекційні зразки гороху різного еколого-географічного походження за комплексом цінних господарських ознак для умов півдня України. Виділені лінії гороху вусатого та гетерофільного морфотипів з високим рівнем технологічності та продуктивності. Наукова цінність – вирішено актуальну проблему селекційного поліпшення та створення нових форм гороху для умов півдня України на основі теоретичного узагальнення та експериментального вивчення колекційних зразків гороху, проведення за повною топкросною схемою схрещувань і аналізу гібридів за цінними господарськими ознаками. Галузь – сільське господарство.

2. Object of study – the process of forming a resistance to lodging and productivity of different morfotipes. Aim – install the practical importance of forms of peas with reducirovannnymi leaves, stem nepolegaemym and optimal height of plants in breeding peas to increase productivity and quality seeds adapted to the conditions of the South of Ukraine when using single-phase method of harvesting. Methods – phenology and field – trials of various morfotipes indicators collection samples yield and resistance to lodging; measuring and weighing - to account for productivity, elements of its structure and morphological characteristics; selection – selection of lodging resistant varieties and breeding lines; statistical method - for processing experimental data. Results – allocated valuable samples for conditions of southern Ukraine, which consistently reproduce high level range of economic traits in different years. Set the different contributions of individual indicators in productivity in General, as well as the dynamics of dry matter accumulation at leaflles, whiskered and heterophyilous types. Proven efficiency advantage of the coefficient of resistance to lodging over the method of determining the linear density of the stem that will greatly facilitate the effectiveness of selection for resistance to lodging of a large number of breeding and collection samples. It has been proven that heterophyllous samples have a high resistance to lodging. Based on assessments of the combining ability and genetic analysis results recommended a number of varieties of hybridization. Created and transferred to the State variety testing five varieties of traits morphotype are presented is pea – Cruise as the most adapted to the arid conditions of the south of Ukraine, as well as dwarfs at the half Darunok Steppe, Pristane, White Angel and Breeze, suitable for conditions of the sSouthern Steppe and Forest-Steppe of Ukraine, which were characterized by high yield, protein content and manufacturability. The National Center for genetic resources of plants of Ukraine passed two pea lines mustachioed morphotype are presented L303-04 and L6-12, as well as two heterophillous types «chameleon» L7-12 and L8-12, which characterized by high rates of yield, seed quality and manufacturability. Novelty – for the first time in the context of the southern Ukraine assess combining ability of different varieties of peas on certain quantitative traits and productivity by using the topkrossov method. Peculiarities of accumulation of dry matter in the ontogenesis of different morfotipu

cultivars of peas and defined the relationship between the height and weight of dry matter of plants. It has been established that such signs as «the height of plants», «number of productive sites», «number of beans per plant, number of seeds in a pod», «mass of seeds from plants», «mass thousands of seeds» are controlled by additive genes, and the «number of seed with plants» equally affect both additive and nonadditive genes. Highlighted samples of different peas collectible ecologic-geographical origin on the complex securities business signs for conditions in the south of Ukraine. Highlighted line mustached and geterofilnogo pea morfotipov with a high level of technology and productivity.The scientific value – resolved breeding improvements and create new forms of peas for the conditions of the south of Ukraine on the basis of theoretical synthesis and experimental study of collection samples of peas, a full topkross diagram of crossing and analysis of hybrids on economic grounds. Sector – agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Січкар В’ячеслав Іванович
2. Sichkar Vajcheslav I.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кириленко Віра Вікторівна

2. Kyrylenko Vira V.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобизєва Любов Никифорівна

2. Kobyzieva Liubov N.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Вожегова Раїса Анатоліївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Вожегова Раїса Анатоліївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.